

Program pro rovnoprávnost v práci

Jaromír Coufalík

Rovný přístup znevýhodněných skupin osob k zaměstnání a potlačování různých forem diskriminace a nerovností na trhu práce si klade za cíl evropský program EQUAL, do něhož se začlenila i Česká republika. V poslední době u nás pokročily práce na implementaci evropského programu EQUAL. Jeho podstatou je uskutečňování konkrétních projektů rovného přístupu k práci, které jsou programem finančně podporovány. V zemích EU je tento program součástí Evropského sociálního fondu. Protože Česká republika jako nečlenská země EU ještě nemůže využívat, je program EQUAL financován zčásti z rozpočtu Ministerstva práce a sociálních věcí a zčásti z programu Phare.

Výběr projektů probíhá

Kromě přínosu, který má účast v programu na zlepšení zaměstnanosti, je důležitá i příprava různých organizací a jejich pracovníků na budoucí využívání Evropského sociálního fondu v ne zcela vzdálených letech po přičlenění České republiky k EU.

U nás jako v jediné kandidátské zemi již byly vytvořeny potřebné orgány pro implementaci programu a vykonány přípravné práce pro koncipování projektů. Implementace programu je v odpovědnosti Ministerstva práce a sociálních věcí, které ustavilo Monitorovací výbor jako rozhodovací orgán programu v čele s náměstkem ministra M. Fuchsem. Výkonem operativních činností při implementaci programu pověřilo MPSV Národní vzdělávací fond, v němž byla zřízena Národní kancelář EQUAL. V návaznosti na výsledky povinně zpracované analýzy nerovností na trhu práce rozhodl Monitorovací výbor, na která témata se mají zaměřovat budoucí projekty programu.

K těmto tématům vypracovaly různé organizace do konce listopadu loňského roku téměř 80 předběžných návrhů projektů. Ty byly hodnoceny a s přihlédnutím k výsledkům hodnocení pak Monitorovací výbor vybral 20 předběžných návrhů projektů, na nichž se má dále pracovat (viz tabulka).

Rozvojové partnerství

Podle pravidel programu EQUAL uskutečňuje každý projekt poměrně rozsáhlá skupiny organizací, tzv. rozvojové partnerství. V českých podmínkách se předpokládá, že rozvojová partnerství jednotlivých projektů budou složena z více než deseti organizací. Aby se možnosti spolupracovat na projektech programu EQUAL dostalo co největšímu počtu organizací, vyhlásilo Ministerstvo práce a sociálních věcí 2. ledna veřejnou výzvu k účasti na projektech tohoto programu.

Podle této výzvy mohou organizace vyjádřit svůj zájem o spolupráci na projektech, a to tak, že si z uvedeného seznamu 20 témat vyberou to, na němž by chtěly spolupracovat. Na internetové stránce Národní kanceláře EQUAL (www.nvf.cz/equal) si pak mohou vyhledat, která organizace koordinuje práci na příslušném projektu. Této organizaci mohou sdělit svůj zájem o spolupráci na projektu a zároveň mají o svém zájmu informovat Národní kancelář EQUAL (e-mail: equal@nvf.cz, tel. 02/2421 5178, fax 02/2421 4533). Pro vyjádření zájmu o spolupráci na projektech je vymezeno období do 15. února 2002.

Do 12. dubna pak budou ke 20 vybraným tématům vypracovány konečné návrhy projektů. Vypracují je koordinující organizace ve spolupráci s dalšími organizacemi patřícími do rozvojového partnerství příslušného projektu. Souběžně se bude vytvářet struktura jednotlivých rozvojových partnerství a vymezovat role každé organizace na projektu. Podle pravidel programu EQUAL musí každé české rozvojové partnerství rovněž navázat spolupráci s aspoň dvěma rozvojovými partnerstvími ze zemí EU a sjednat s nimi obsah, rozsah a způsob spolupráce. To umožní, aby česká rozvojová partnerství využila při práci na projektu také zahraniční zkušenosti a naopak aby přispěla k řešení podobných problémů i v dalších zemích.

Ve druhé polovině dubna budou předloženy konečné návrhy 20 projektů programu EQUAL opět hodnoceny. Monitorovací výbor pak rozhodne o tom, které projekty se budou realizovat. Vzhledem k disponibilním finančním prostředkům na podporu projektů se předpokládá, že v České republice se uskuteční asi 10 projektů. Budou se realizovat zhruba od května po dobu dalších asi dvou let a budou tvořit první generaci projektů programu EQUAL v České republice.

Podrobnější informace o programu EQUAL, text výzvy MPSV k účasti na projektech, stručné charakteristiky předběžných návrhů projektů a další informace jsou k dispozici na výše zmíněné internetové stránce Národní kanceláře EQUAL a u pracovníků této kanceláře.

Tematika projektů

1	Prevence předčasných odchodů mladých lidí ze vzdělávání, zlepšování přechodu mládeže ze základní školy na střední školu včetně účinnější diagnostiky.
2	Program podpory aktivace vlastních schopností mladých lidí s nízkou kvalitací (včetně Romů) prostřednictvím specifického odborného vzdělávání.
3	Začleňování obtížně zaměstnatelných osob (včetně osob se změněnou pracovní schopností) do zaměstnání prostřednictvím chráněných dílen na likvidaci odpadů.
4	Specifické vzdělávání mladých lidí se základním vzděláním (včetně rizikových skupin) zaměřené na poskytování základů řemeslných dovedností.
5	Zdokonalování metodiky postupů zaměřených na vytváření a využívání specifických („podporovaných“) pracovních míst pro zdravotně postižené osoby.
6	Vytváření integrovaného poradenského programu pro zdravotně postižené skupiny dětí a dospělých zahrnujícího zdravotní, vzdělávací a sociální činnosti.
7	Rozvoj poradenství, vzdělávání a vytváření pracovních míst pro romské uchazeče o zaměstnání a rozvoj kulturních aktivit a tradic Romů.
8	Systém práce s romskou menšinou, zaměřené na zlepšení postojů Romů ke vzdělávání a zaměstnání, který zahrnuje různé metody a činnosti různých institucí.
9	Zlepšování společenského klimatu intolerance a nedůvěry k odlišným sociokulturním skupinám prostřednictvím vzdělávání a dalších činností.
10	Budování snadno dostupného informačního systému zaměřeného na získávání informací o podmínkách nabytí živnostenského oprávnění.
11	Zlepšování činností na podporu začínajících podnikatelů s využitím stávajících poradenských sítí, firem a kapacit a s akreditací „start-business-center“.
12	Zdokonalování forem sociální práce na lokální a regionální úrovni s využitím

	informačních, organizačních a vzdělávacích činností a jejich koordinace.
13	Činnosti neziskových a charitativních organizací zaměřené na zaměstnávání obtížně zaměstnatelných skupin osob a koordinace těchto činností.
14	Rozvoj vzdělávacích středisek zaměřených na poskytování komplexní podpory uchazečům o zaměstnání a na budování sítě obdobných středisek.
15	Zlepšování systému vzdělávání dospělých prostřednictvím činnosti regionálních center vzdělávání dospělých a jejich koordinace.
16	Zlepšování souladu mezi poptávkou a nabídkou na trhu práce pomocí krajského vzdělávacího centra poskytujícího poradenské, vzdělávací a diagnostické služby.
17	Aplikace metody „job rotation“ v České republice včetně propracování metodiky využívání pružných pracovních úvazků.
18	Integrační programy pro uvolněné pracovníky při restrukturalizaci ocelářského průmyslu v Moravskoslezském kraji s účastí různých organizací.
19	Zmírňování důsledků restrukturalizace firem na zaměstnanost prostřednictvím komplexních programů reintegrace a diagnostiky pro vybraná odvětví.
20	Zlepšování zaměstnanosti žen pomocí lepšího sladování profesního a rodinného života s využitím různých forem zaměstnávání, vzdělávání a dalších činností.